

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2024/..., ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (Akt o umelej inteligencii)

Základný prehľad

DEŇ SKÚŠOBNÍCTVA 2024

16. mája 2024

Peter Sándor

odbor skúšobníctva a európskych záležitostí
Úrad pre normalizáciu, metrológiu
a skúšobníctvo Slovenskej republiky

AKTUÁLNY STAV

16. – 17. mája 2024 Výbor ministrov Rady Európy prijíma Dohovor o umelej inteligencii, ľudských právach, demokracii a právnom štáte

You are here: Artificial Intelligence > Committee on Artificial Intelligence (CAI)

Committee on Artificial Intelligence (CAI)

www.coe.int/ai

Towards an application of AI
based on human rights, the
rule of law and democracy

#COE4AI

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU,
METROLOGIU A SKÚŠOBNÍCTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

HISTORICKÝ PREHL'AD

- Politické usmernenia pre Komisiu na roky 2019 – 2024 s názvom Ambicióznejšia Únia
- Komisia 19. februára 2020 zverejnila Bielu knihu o umelej inteligencii – európsky prístup k excelentnosti a dôvere
- Návrh Aktu o umelej inteligencii bol zverejnený 21. apríla 2021
- Rada EÚ (pre dopravu, telekomunikácie a energetiku) by mala formálne schváliť Akt o umelej inteligencii

21. mája 2024

STANOVENÉ CIELE

- Zabezpečiť, aby používané systémy umelej inteligencie uvedené na trh Únie boli bezpečné a v súlade s platnými právnymi predpismi týkajúcimi sa základných práv a hodnôt Únie,
- Zabezpečiť právnu istotu na uľahčenie investícií a inovácií v oblasti umelej inteligencie,
- Zlepšiť riadenie a účinné presadzovanie platných právnych predpisov týkajúcich sa základných práv a bezpečnostných požiadaviek uplatniteľných pre systémy umelej inteligencie,
- Uľahčiť rozvoj jednotného trhu v záujme zákonných, bezpečných a dôveryhodných aplikácií umelej inteligencie a zabrániť fragmentácii trhu.

KAPITOLA 1 – Všeobecné ustanovenia

- „**Systém AI**“ je strojový systém, ktorý je dizajnovaný na prevádzku s rôznymi úrovňami autonómnosti, ktorý môže po nasadení prejavovať adaptabilitu a ktorý pre explicitné alebo implicitné ciele odvodzuje zo vstupov, ktoré dostáva, spôsob generovania výstupov, ako sú predpovede, obsah, odporúčania alebo rozhodnutia, ktoré môžu ovplyvniť fyzické alebo virtuálne prostredie;
- „**Poskytovateľ**“ je fyzická alebo právnická osoba, orgán verejnej moci, agentúra alebo iný subjekt, ktorý vyvíja systém AI alebo model AI na všeobecné účely alebo ktorý si dáva vyvinúť systém AI alebo model AI na všeobecné účely a uvádza ho na trh alebo uvádza systém AI do prevádzky pod svojím vlastným menom alebo ochrannou známkou, či už za odplatu alebo bezodplatne;
- „**Nasadzujúci subjekt**“ je fyzická alebo právnická osoba, orgán verejnej moci, agentúra alebo iný subjekt, ktorý používa systém AI v rámci svojej právomoci, s výnimkou prípadov, keď sa systém AI používa v rámci osobnej neprofesionálnej činnosti;
- „**Prevádzkovateľ**“ je poskytovateľ, výrobca výrobku, nasadzujúci subjekt, splnomocnený zástupca, dovozca alebo distribútor;

KAPITOLA 2 – Zakázané praktiky využívajúce AI

- Využíva podprahové techniky mimo vedomia osoby,
- Využíva ktorúkoľvek zo zraniteľností fyzickej osoby alebo osobitnej skupiny osôb z dôvodu ich veku, zdravotného postihnutia alebo osobitnej sociálnej alebo ekonomickej situácie,
- Slúžiaci na hodnotenie alebo klasifikáciu fyzických osôb alebo skupín osôb počas určitého obdobia na základe ich spoločenského správania alebo známych, odvodených či predpokladaných osobných alebo osobnostných charakteristík,
- Vytvárajú alebo rozširujú databázy na rozpoznávanie tváre prostredníctvom necielenej extrakcie podôb tváre z internetu alebo zo záznamov CCTV,
- Slúžiaci na odvodzovanie emócií fyzickej osoby v oblasti pracoviska a vzdelávacích inštitúcií,
- Používanie systémov biometrickej kategorizácie – rasa, politický názor, náboženstvo, sexuálna orientácia atď.,
- Používanie systémov diaľkovej biometrickej identifikácie v reálnom čase vo verejne prístupných priestoroch – **POZOR!** Bude sa reportovať Európskej komisii, ktorá zverejní vo Výročnej správe.

KAPITOLA 3 – Vysokorizikové systémy AI

Kategórie rizika

Neprijateľné – ohrozenie bezpečnosti, živobytia a práv ľudí

Vysoké – najmä v kritickej infraštruktúre alebo pri presadzovaní práva

Obmedzené – napríklad chatboty

Minimálne – napríklad hry a filtre nevyžiadanej pošty

KAPITOLA 3 – Vysokorizikové systémy AI

- Čl. 11: MSP vrátane startupov môžu poskytovať prvky technickej dokumentácie uvedené v prílohe IV zjednodušeným spôsobom,
- Čl. 12: Automatické zaznamenávanie udalostí (tzv. „logy“) počas životnosti systému,
- Čl. 26: Nasadzujúce subjekty pridelia ľudský dohľad fyzickým osobám, ktoré majú potrebnú spôsobilosť, odbornú prípravu a právomoci, ako aj nevyhnutnú podporu,
- Čl. 31: Notifikované osoby musia spĺňať požiadavky týkajúce sa organizácie, riadenia kvality, zdrojov a postupov, ktoré sú potrebné na plnenie ich úloh, ako aj náležité požiadavky na kybernetickú bezpečnosť,
- Čl. 44: Certifikáty platia na obdobie, ktoré sa v nich uvádza a ktoré nepresiahne päť rokov v prípade systémov AI, na ktoré sa vzťahuje príloha I, a obdobie štyroch rokov v prípade systémov AI, na ktoré sa vzťahuje príloha III,
- Čl. 46: Výnimky z postupov posudzovania zhody – orgán dohľadu nad trhom môže povoliť uvedenie konkrétnych vysokorizikových systémov AI na trh alebo do prevádzky, pričom informuje Komisiu,
- Čl. 49: Vysokorizikový systém AI uvedený v prílohe III sa zaregistruje v databáze Únie a zaregistruje aj daný systém.

KAPITOLA 3 – Vysokorizikové systémy AI

Postupy posudzovania zhody

Ak poskytovateľ pri preukazovaní súladu vysokorizikového systému AI uvedeného v prílohe III bode 1 s požiadavkami stanovenými v oddiele 2 uplatnil harmonizované normy uvedené v článku 40, alebo v relevantnom prípade spoločné špecifikácie uvedené v článku 41, rozhodne sa pre jeden z týchto postupov posudzovania zhody založený na:

- a) **vnútornej kontrole (modul A), alebo**
- b) **posudzovaní systému riadenia kvality a posudzovaní technickej dokumentácie (modul H)**

Na účely postupu posudzovania zhody uvedeného v prílohe VII si poskytovateľ môže vybrať ktorúkoľvek z notifikovaných osôb. Ak však majú vysokorizikový systém AI uviesť do prevádzky orgány presadzovania práva, imigračné alebo azylové orgány, alebo inštitúcie, orgány, úrady alebo agentúry Únie, ako **notifikovaná osoba koná orgán dohľadu nad trhom**.

KAPITOLA 4 – Povinnosti v oblasti transparentnosti

- Systémy AI určené na priamu interakciu s fyzickými osobami sú dizajnované a vyvinuté tak, aby boli dotknuté fyzické osoby informované o tom, že interagujú so systémom AI, pokiaľ to nie je zrejmé z hľadiska fyzickej osoby, ktorá je primerane informovaná, pozorná a obozretná, pričom sa prihliada na okolnosti a kontext používania,
- Subjekty nasadzujúce systém AI, ktorý generuje alebo manipuluje obrazový, zvukový alebo video obsah, ktorý predstavuje deep fake, zverejnia, že obsah bol umelo vytvorený alebo manipulovaný.

KAPITOLA 5 – Modely AI na všeobecné účely

- Model na všeobecné účely so systémovým rizikom – stanovené špecifikácie,
- Model AI na všeobecné účely – model, ktorý má spôsobilosti s veľkým dopadom ak je kumulatívny počet výpočtov použitých na jeho trénovanie meraný v operáciách s pohyblivou rádovou čiarkou vyššia ako 10^{25} ,
- Oznamovacie povinnosti Komisii, ktorá uverejňuje zoznam modelov na všeobecné účely so systémovým rizikom,
- Dôležitý je obsah použitý na trénovanie modelov, pričom sa dodržiavajú autorské práva – pomáha im Úrad pre AI, ktorý podporuje a uľahčuje vypracúvanie kódexov postupov na úrovni Únie s cieľom prispievať k riadnemu uplatňovaniu tohto nariadenia, pričom zohľadňuje medzinárodné prístupy.

KAPITOLA 6 – Opatrenia na podporu inovácií

- Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušné orgány zriadili aspoň jedno regulačné experimentálne prostredie pre AI na vnútroštátnej úrovni,

Ciele:

- a. zlepšiť právnu istotu,
 - b. podporovať výmenu najlepších postupov,
 - c. podporovať inovácie a konkurencieschopnosť,
 - d. prispievať k regulačnému učeniu založenému na dôkazoch,
 - e. uľahčiť a urýchliť prístup systémov AI na trh Únie, najmä ak ich poskytujú MSP vrátane startupov.
- Testovanie v reálnych podmienkach mimo regulačného experimentálneho prostredia je povolené v špecifických prípadoch – platí aj pre vysokorizikové systémy AI, pričom dôležitý je informovaný súhlas.

KAPITOLA 7 – Správa a riadenie

- Vznik Úradu pre AI,
- Zriaďuje sa Európska rada pre umelú inteligenciu – jeden zástupca za každý členský štát,
- Európska rada pre umelú inteligenciu zriadi dve podskupiny, pričom podskupina pre dohľad nad trhom by mala konať ako skupina pre administratívnu spoluprácu (ADCO),
- Zriadi sa poradné fórum na poskytovanie technických odborných znalostí a poradenstva rade pre AI a Komisii,
- Zriadi sa vedecký panel nezávislých expertov,

- Členské štáty určia:
 - Notifikujúci orgán,
 - Orgán dohľadu nad trhom,
 - Jednotné kontaktné miesto,

KAPITOLA 8 – Databáza Únie pre vysokorizikové AI

- Komisia v spolupráci s členskými štátmi zriadi a spravuje databázu Únie,
- Údaje vkladá do databázy Únie poskytovateľ, v relevantnom prípade splnomocnený zástupca alebo nasadzujúci subjekt,
- Informácie obsiahnuté v databáze Únie sú prístupné a zverejnené – sú tam obmedzenia.

KAPITOLY 9, 10, 11, 12, 13 – Záverečné ustanovenia

- Komisia v spolupráci s členskými štátmi zriadi a spravuje databázu Únie - informácie obsiahnuté v databáze Únie sú prístupné a zverejnené (s obmedzeniami),
- Zavedenie sa plán monitorovania po uvedení na trh a zoznam prvkov, ktoré sa majú do plánu zahrnúť,
- Hlásenie závažných incidentov,
- Výmena informácií,
- Kódexy správania a usmernenia,
- Sankcie:
 - Správne pokuty až do výšky 35 000 000 EUR, alebo ak je páchatel'om podnik, až do výšky 7 % jeho celkového celosvetového ročného obratu za predchádzajúci finančný rok
 - Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov môže uložiť správne pokuty inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia
- Lehoty: Uplatňuje sa od ... [24 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia], pričom sú tam stanovené aj iné lehoty pre jednotlivé články.

KONTAKTNÉ ÚDAJE

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky

Štefanovičova 3 | 810 05 Bratislava |

Kontaktný email: monika.laurovicova@normoff.gov.sk
productinfo@normoff.gov.sk

| www.unms.sk |

ÚRAD PRE NORMALIZÁCIU,
METROLÓGIU A SKÚŠOBNÍCTVO
SLOVENSKEJ REPUBLIKY